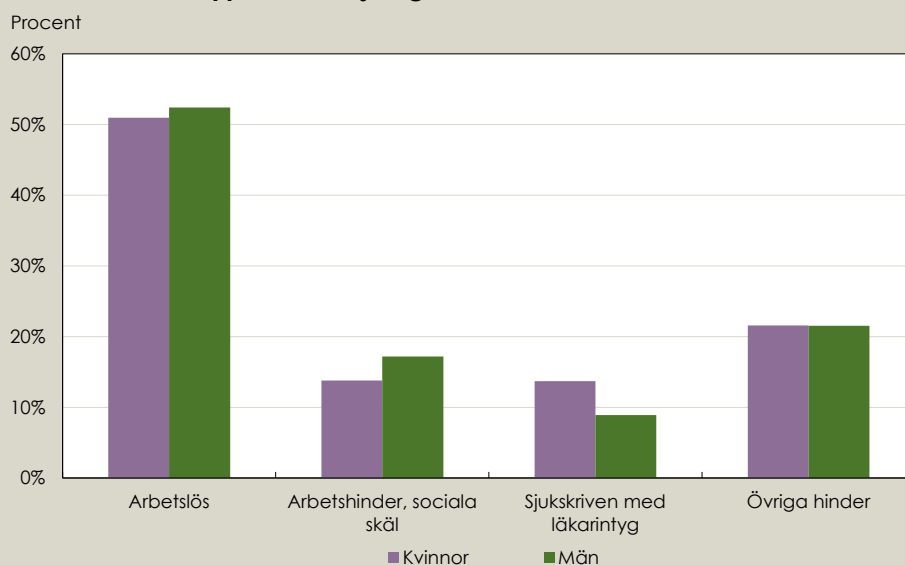

Försörjningshinder och ändamål med ekonomiskt bistånd 2019

Under 2019 fick knappt 231 000 vuxna personer ekonomiskt bistånd. Det är en minskning med drygt 3 procent jämfört med 2018. Det vanligast förekommande försörjningshindret var arbetslöshet.

Arbetslöshet är sedan 2010, då data började samlas in, den främsta orsaken till att de som fått ekonomiskt bistånd saknade egen försörjning. År 2019 var drygt hälften av försörjningshindren arbetslöshetsrelaterade. I statistiken om försörjningshinder delas de arbetslöshetsrelaterade försörjningshindren upp i två huvudkategorier, arbetslös och arbetslös med etableringsersättning. Kategorin arbetslös delas i sin tur upp i tre undergrupper; arbetslöshet utan ersättning, otillräcklig ersättning och i väntan på ersättning. Av de personer som fick ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet var arbetslöshet utan ersättning det vanligaste försörjningshindret, både för män och för kvinnor.

Figur 1. Andel (%) biståndsmottagares vanligaste försörjningshinder¹, redovisat efter typ av försörjningshinder år 2019. Kvinnor och män

1) Antal registreringar som gjorts under året för samtliga biståndsmottagare. En biståndsmottagare som har fått ekonomiskt bistånd under flera månader under året finns därmed redovisad flera gånger i figuren.

Källa: registret över ekonomiskt bistånd, Socialstyrelsen

Försörjningshinder på grund av sociala skäl var näst vanligast och stod för 16 procent av samtliga försörjningshinder. Försörjningshinder av sociala skäl innebär att en person för närvarande inte omedelbart står till arbetsmarknadens förfogande på grund av att socialtjänsten bedömer att personen har nedsatt arbetsförmåga eller att dennes arbetsförmåga inte är klarlagd. Det kan röra sig om behov

av ytterligare utredning av arbetsförmåga, arbetsträning, social eller medicinsk rehabilitering innan ett arbete kan bli aktuellt. Det kan också avse en person som för närvarande är förhindrad att arbeta på grund av familjeskäl eller en ungdom 18-20 år där socialtjänsten övertagit föräldrarnas försörjningsansvar för att denne ska få möjlighet att avsluta sina gymnasiestudier [1].

Det tredje vanligast förekommande försörjningshindret var sjukskrivning med läkarintyg med totalt 25 697 personer eller drygt 11 procent av biståndsmottagarna.

Olika försörjningshinder för kvinnor och män

Könsfördelningen bland biståndsmottagare var relativt jämn men vid en närmare granskning av olika typer av försörjningshinder så framkom vissa könsskillnader. Det var till exempel något vanligare bland kvinnor att få ekonomiskt bistånd med anledning av att de var sjukskrivna med läkarintyg (14 procent bland kvinnor jämfört med 9 procent bland män), medan fördelningen var jämn avseende ekonomiskt bistånd grund av arbetslöshet (52 procent av män jämfört med 51 procent bland kvinnor). Sociala skäl var något vanligare bland män (17 procent bland män och 14 procent bland kvinnor (se figur 1).

Tabell 1. Biståndsmottagare fördelat på kön och försörjningshinder, år 2019, procent samt totalt antal biståndsmottagare

Försörjningshinder	Män, %	Kvinnor, %	Antal, totalt
Arbetslös (otillräcklig, väntar el. ingen ersättning)	55	45	103 639
Arbetslös med etableringsersättning (otillräcklig eller väntar på ersättning)	46	54	15 684
Sjukskriven med läkarintyg (otillräcklig, väntar sjukpenning samt ingen sjukpenning)	43	57	25 697
Sjuk- eller aktivitetsersättning (otillräcklig samt väntar ersättning eller ingen etableringsersättning <25%)	47	53	8 041
Pension/Äldreförsörjningsstöd (otillräcklig eller väntar)	68	32	5 568
Arbetshinder, sociala skäl	59	41	35 988
Ensamkommande ungdom (18-20, gymnasiestudier)	93	7	8 465
Föräldraledig (otillräcklig, väntar föräldrapenning el. saknar barnomsorg)	7	93	6 808
Arbetar deltid, ofrivilligt (otillräcklig eller väntar inkomst)	40	60	6 672
Arbetar heltid (otillräcklig eller väntar inkomst)	62	38	4 982
Utan försörjningshinder	54	46	8 216
Uppgift saknas, inklusive okänt kön	42	58	937
Samtliga biståndsmottagare	53	47	230 697

Källa: registret över ekonomiskt bistånd, Socialstyrelsen

Könsskillnader för olika typer av hinder framgår i tabell 1, där fördelningen mellan könen redovisas för de olika försörjningshindren. Ofrivilligt deltidsarbete är ett försörjningshinder som är vanligare bland kvinnor än bland män, där 60 procent var kvinnor och 40 procent män. Förhållandet är det motsatta bland de per-

soner som uppger heltidsarbete med otillräcklig inkomst som hinder, där 62 procent var män och 38 procent var kvinnor. Den största skillnaden märks dock när det gäller försörjningshindret föräldraledig (otillräcklig, väntar föräldrapenning eller saknar barnomsorg). Av totalt 6 808 personer utgjordes 93 procent av kvinnor och resterande 7 procent män.

Andra trygghetssystem påverkar

Drygt 64 procent av alla biståndsmottagare var utrikes födda samtidigt som andelen utrikes födda är 20 procent av landets totala befolkning. Det beror till stor del på att dessa, i större utsträckning än inrikes födda, inte hunnit kvalificera sig för ersättning från andra trygghetssystem som till exempel a-kassa, sjukförsäkring eller att de väntar på etableringsersättning. Både bland inrikes och utrikes födda var det vanligast att vara arbetslös utan ersättning. Bland inrikes födda var det vanligare med försörjningshinder på grund av sociala skäl. Cirka 25 procent av alla inrikes födda hade detta försörjningshinder, mot 11 procent av de utrikes födda.

Försörjningshinder

Försörjningshinder anger den direkta orsaken till att någon vuxen i hushållet är förhindrad att försörja sig själv och sin familj. Uppgifter om försörjningshinder grupperas ibland vid redovisning. I statistiken redovisas det vanligaste försörjningshindret under året. I de fall en person har haft två olika försörjningshinder lika många gånger under året, redovisas det sista registrerade försörjningshindret.

Insamlingen av försörjningshinder och ändamål med ekonomiskt bistånd år 2019 innehåller bortfall av registrerade försörjningshinder och av utbetalda belopp för ett antal kommuner (tabell 11 i Excel-filen). Bortfallet medför vissa kvalitetsbrister och gör att uppgifterna bör betraktas med en viss försiktighet.

Försörjningsstöd var vanligaste ändamål

År 2019 utbetalades 11,3 miljarder kronor ut som ekonomiskt bistånd från 284 kommuner varav 95 procent var i form av försörjningsstöd. I kategorin ”stöd till livsföringen i övrigt”, vilket var resterande 5 procent, var de två enskilt största posterna tandvård och hälso- och sjukvård. Tandvård motsvarade drygt en femtedel av det stöd som gavs till livsföring i övrigt.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd består av två delar; försörjningsstöd och stöd till livsföringen i övrigt. Försörjningsstöd ska täcka den löpande försörjningen och lämnas för skäligena kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon (riksnorm 2019), samt boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa. I livsföringen i övrigt ingår andra nödvändiga utgifter vid sidan av försörjningen, som exempelvis kostnader för barnomsorg, läkarvård, medicin och tandvård.

För mer information om ekonomiskt bistånd se
<http://www.socialstyrelsen.se/ekonomisktband>

Källor

1. Socialstyrelsen 2017. *Instruktion för registrering av ekonomiskt bistånd För handläggare av och ansvariga för ekonomiskt bistånd* <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2017-1-26.pdf>

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här (välj visa bilagor):
www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/ekonomiskt-bistand/

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:
https://sdb.socialstyrelsen.se/if_ekb/val.aspx

Kontakt:

Daniel Svensson (statistikfrågor)
Telefon: 075-247 30 00
E-post: daniel.svensson@socialstyrelsen.se

Jimi Löfman (statistikfrågor)
Telefon: 075-247 30 00
E-post: jimi.lofman@socialstyrelsen.se

Samira Aqil, (sakfrågor)
Telefon: 075-247 30 00
E-post: samira.aqil@socialstyrelsen.se
